

# 1 Dimodi

## Pol köp nöd u Dimodi n+p kal+ kliñ r+ka

<sup>1</sup> Dimodi. Yad Pol. God Ud Kam+ñ Yuep B+ Kub hon u abe, Krais Jisas hon n+ñ udun gas+ halö m+dpun B+ Kub u abe, apil m+hou y+p hag l+lö, Krais Jisas manö aij ud arep b+ n+pe ap m+dpin.

<sup>2</sup> Dimodi. Krais manö aij u nöp hag ñainö, Krais Jisas n+ñ udpan u me, nöp ñ+ aij yad, a gabin. Bapi God, B+ Kub hon Krais Jisas, nöp mög n+ñmil, ud aij g+mil, abad m+id aij g+lö me, ne agam+j m+id aij g+mön. \*

*Manö piral n+ñ udöl rö löp u, kal+p hag ñ+ aij g+mön, a ga*

<sup>3</sup> Yad nöd Masedonia Propins arn+g gem, nöp daun kub Epesas ud lem manö hag ñ+ñö u, m+ñi u rö nöp kauyan hagn+g gabin. Ne Epesas au m+dmön, n+bi b+ God Manö hagabun, a göm, manö piral piral hagpal gau kal+p wasö g+mön, hag aij g+mön.

<sup>4</sup> Manö aiud piral udöm hagpal u, “Ap+is bac hon an+g göl an+g göl r+klö auöp,” a g+pal u, hagmön arö göl. Manö adö an+bu hagöm, pen pen nöp hagpal. Manö piral adö an+bu n+bi b+ gau kal+p haglö, God n+pe n+bi b+ ud kam+ñ yun+g gab manö aij u n+ñagnaböl. An+b u, kale Krais manö aij u n+ñ udöl rö lagnab. \*

---

\* 1:2: Ap 16:1-3; Dai 1:4      \* 1:4: 1Di 4:7; Dai 1:14

<sup>5</sup> Nibi bi Jisas niŋ udpal gau kale pen pen midmagö löl, a gem, nöp manö anibi hagabin. Midmagö kale aŋ daŋ, nagɿ ubiŋ adö u aij, nagɿ ubiŋ adö u naij, niŋ aij göm, nagɿ ubiŋ aij adö anibu areinaböl u, kale niŋö nöp añ mam gau midmagö linaböl. Kale anigöl añ mam gau pen pen midmagö leinaböl u, kale niŋö nöp Kraiss manö aij u niŋ udöm, hagöp rö nöp gɿpal, a gɿnabun.

<sup>6</sup> Pen nibi bi rimnap Kraiss manö aij u hagöp rö arö göm, bi hauɿ rö manö yiŋharŋ gau hag amɿl apɿl gɿpal.

<sup>7</sup> Hon God lo hag ñeb bi midno, a göm, ana udagöm nibi bi gau kalɿp hag ñibal u pen kale klö göm manö hagabun iɿ anibu midöp me u, a göm, iɿ anibu niŋagal.

<sup>8</sup> Hon niŋbun, God lo manö niŋpe haga u, manö kabö göl, manö aij yöl midöp. Pen hon God lo manö aij anibu udun, gasɿ hon ke niŋun hainö gun, abönämö geinabun u, aij wasö. Niŋpe haga rö nöp hag ñeinabun u, aij gɿnab; wasö wasö. \*

<sup>9</sup> Pen hon niŋbun, God lo manö nibi bi gɿ aij gɿpal gau kalɿp hagagab; nibi bi lo manö riɓ jubal gau kalɿp hagab. Nibi bi God niŋp niŋagal gau abe, nibi bi nan si nan naij gɿpal gau abe, kalɿp hagab. Nibi bi God niŋp sabe gagal gau abe, nibi bi God niŋp manö naij hagpal gau abe, kalɿp hagab. Nibi bi niŋme nap kale ke al pak liɓal gau abe, nibi bi wip albal gau abe, kalɿp hagab.

<sup>10</sup> Nibi si bi si gɿpal gau abe, bi kale nibi ap aip wasö bi ap aip göm gɿpal gau abe, kalɿp hagab.

---

\* 1:8: Ro 7:12,16

Nibi bi kale nibi bi ñi pai rɪmnap si ud daulö, wög kalɪp gɪpal, bi gau abe, nibi bi manö piral hagpal gau abe, nibi bi “God amgö ilö niŋö hagpin,” a göm, piral hagpal gau abe, kalɪp hagab. Nibi bi Kraiŋ manö aij nɪpe u rɪb jubal gau kalɪp hagab.

<sup>11</sup> Manö aij anɪbu Kraiŋ manö aij nɪpe u nöp. Manö aij anɪbu God mailö halö u yɪp manö hag ñi ajep bi nɪpe hag la.

### *Bɪ Kub Pol nɪp mög niŋa*

<sup>12</sup> Yad Kraiŋ Jisas Bɪ Kub hon u nɪp aij a gabin. Yɪp, bi aij yad, a göm, udöm, klö nɪpe u yɪp ñö, bi wög gep nɪpe mɪdpin. \*

<sup>13</sup> Pen nöd yad mɪd aij gagmɪdin. Yad God nɪp hag juem, Kraiŋ Jisas nibi bi nɪpe gau kalɪp gɪ naij gem, bi naij, bi kal yabɪl mɪdmɪdin. Pen God nɪp niŋagem, manö haga ɪl u niŋagem gɪnö u me, yɪp mög niŋöm uda. \*

<sup>14</sup> Bɪ Kub yɪp mög yabɪl niŋöm, ud aij göm, Kraiŋ Jisas niŋ udep magö u abe, nibi bi gau mɪdmagö lep magö u abe, mɪdmagö yad an dan yɪm la.

<sup>15</sup> Manö böŋ nöp niŋ udep ap hagnɪg gabin: Kraiŋ Jisas ram mɪnönɪ ɪl i aua u, nibi bi nan si nan naij gɪpal gau kalɪp ud kamɪŋ yunɪg aua. Bɪ nan si nan naij kub yabɪl gɪmɪdöp u yad nöp. \*

<sup>16</sup> Pen Kraiŋ Jisas yɪp mög niŋöm, ud kamɪŋ yunam, a göm, haga, “Bɪ nan si nan naij yabɪl gɪmɪdöp anɪbu nɪp ud kamɪŋ yunö, nibi bi gau magöŋhalö niŋöm hagnaböl, ‘Kraiŋ Jisas nɪpe bi naij anɪbu nɪp ud kamɪŋ yua rö, yɪp u rö nöp ud kamɪŋ yunab,’ a gɪnaböl,” a ga. Anɪb u, kale Jisas

\* **1:12:** Ap 9:15; Gal 1:15-16; 1Ko 15:9-10      \* **1:13:** Ap 8:3; 9:1-5

\* **1:15:** Luk 19:10

nɪp nɪŋ udlö, nɪpe kalɪp pör mɪdep magö u ñɪnab. Adö anɪbu nöp, yɪp mög nɪŋöm ud kamɪŋ yua.

<sup>17</sup> Kɪŋ kub nɪpe hadame dagol mɪdmɪdöp, uri mɪdöp, hainö pör pör nöp mɪdeinab. Nɪpe kamɪŋ mɪdep magö u nöp mɪdöp; umeb magö u mɪdagöp. Nɪbi bɪ nɪp amgö nɪŋaƷpal. Nɪpe nöp God aɳɪ nöp mɪdöp. Bɪ Kub mailö unbö ke halö anɪbu, hib nɪpe pör pör nöp hagno adö aran. Anɪb unbö rö aij.

### *Pol Dimodi nɪp manö ap haga*

<sup>18-19</sup> Ñɪ yad Dimodi. Nöp manö ap hagnɪg gabin. Manö hagnabin anɪbu, God nöd nɪbi bɪ rɪmnap gasɪ ñö, ne hainö nɪhön gɪnabön u hagla rö nöp hagnabin. Manö anɪbu udmön, Krais Jisas manö aij u klö gɪ nɪŋ udmön, nan nɪhön aij, nan nɪhön naij, a gɪ nɪŋ aij gɪmön, nagi ubɪŋ aij adö u nöp ammön, kɪjaki yam nɪpe gau aip klö gɪmön pen pen gɪmön. Nɪbi bɪ rɪmnap anɪg gagöm, God kalɪp gasɪ aij ñöb u arö göm, ap lug pakpal.

<sup>20</sup> Bɪ ne Haimenias aip Aleksada aip anɪg gɪlö hagnö, “Anɪg gɪpil u, hon aip jɪm ñöl God nɪp sabe gagun. Kalɪp bɪ mɪhön arö gɪno, Seden böŋ u mɪdmil, marö yabɪ gö, God nɪp hag jubil u arö gɪmil rö löp,” a gɪnö. \*

## 2

### *God nɪp sabe gep*

<sup>1</sup> Manö hagnɪg gabin u anɪg göl mɪdöp: hon nɪbi bɪ gau magöŋhalö gasɪ nɪŋun, kalɪp God nɪp sabe gun; nɪbi bɪ gau kalɪp nan nɪhön mɪdagainɪm,

---

\* **1:20:** 2Di 4:14-15; 1Ko 5:5

God nîp hag nîŋun; nîbi bî gau God kalîp gî ñôm  
abad mîd aij gînim, a gun, sabe gun; nîbi bî gau  
magöŋhalö God nîpe gî aij göp u gasî nîŋun, God  
nîp aij a gun.

<sup>2</sup> God nîp hag nîŋno, kin gau abe, gapman  
bî kub gau abe, kalîp magöŋhalö abad mîd aij  
gînim. Anîg gö me, hon agamîj mîd aij gun, God  
nîp gasî nîŋöl gî, gî aij göl gî mîdeinabun.

<sup>3</sup> Anîb unbö rö gî nabun aij. God, Ud Kamîŋ  
Yuep Bî hon u, nîp u rö nöp aij gî nab.

<sup>4</sup> “Yad nîbi bî gau magöŋhalö ud kamîŋ yunîg  
gabin u, kale magöŋhalö manö aij yad u nîŋ  
udöm, manö aij manö îl u nîŋ aij göl,” a gî gasî  
u nîŋöb.

<sup>5</sup> Nîhön gî nîg:  
God añî ap nöp mîdöp.

Pen Bî aŋ nîbö u, u rö nöp añî ap nöp mîdöp.  
God böŋ lap mîdöp;  
hon nîbi bî böŋ lap mîdpun.

Pen Bî añî ap nöp nîbi bî ud God aip jîm ñînim  
rö löp.

Bî anîbu Krais Jisas, nîpe ke bî yabîl ap.

<sup>6</sup> Nan si nan naij nîbi bî gau magöŋhalö gîpal gau,  
Krais Jisas nîpe mab ba laŋ hañ roman nîpe  
ke udöm,  
ilön kub udöm, umöm, pen kub hon anîbu böŋ  
nöp raua.

Anîb u, God hag la ñîn u,  
Krais Jisas ga anîbu nîbi bî nîŋöm nîŋ udnaböl  
gau,  
nîpe kalîp magöŋhalö ud kamîŋ yunab. \*

---

\* 2:6: Ro 3:29-30; Gal 1:4

<sup>7</sup> Adö anıbu nöþ, Kraıs Jıas yıp hag lö, yad Jıas manö aij ud arep bı ap mıdem, manö aij anıbu nıbi bı gau magöñhalö hag ñı aij gem, Juda nıbi bı wasö gau kalıp Kraıs Jıas manö nıñö u hag ñı ajpin. Yıp wög hag la anıbu, nıñö yabıt hagabin.  
\*

<sup>8</sup> Bı gau, ram mıñöñ magöñhalö gau, bı rımnap kalıp mulu lugagö, pen pen hagagöm, agamıj jım ñöl nöþ mıdöm, pör nöþ God hagöp rö nöþ göm, nıp ñımagö gılan göl gı sabe gaiöl u, yıp aij gınab.

<sup>9</sup> Pen nıbi gau u rö nöþ agamıj mıd aij göl. Umagö kale mııkagnaböl. Nan gol udöm kılñ aij gıpal gau, aka bı kıbp rö mıni kub rauıp gau, aka walıj mıni kub rauıp gau yımagnaböl. Nıbi nan aij aij hañ roman yımbal gau, nıbi bı rımnap hanıp nıñlö aij gañ, a göm, gıpal u, God nıp aij gagöp. \*

<sup>10</sup> Pen nıbi God nıp nıñ udun sabe gıpun, a gıpal gau, kale nıbi bı rımnap gau kalıp ud aij göm, wög rımnap gı ñöm, kalıp gı aij göm, göl. Anıg gınaböl u, God nıp aij gınab. \*

<sup>11</sup> Bı gau God Manö hag ñaiöl u, nıbi gau agamıj mıdöm, nıñ aij göl.

<sup>12</sup> Yad nıbi gau kalıp hagin, kale God Manö bı gau kalıp hag ñagnaböl; kale bı gau kalıp abad mıdageınaböl. Bı gau God Manö hag ñaiöl u, nıbi gau kale manö rımnap hagagöl. \*

<sup>13</sup> God Adam nıp nöd gı löm, hainö nıbi nıpe Ip nıp gı la. \*

---

\* **2:7:** Ap 9:15; Gal 2:7-8; 2Di 1:11      \* **2:9:** 1Pi 3:3-5      \* **2:10:** 1Di 5:10      \* **2:12:** 1Ko 14:34      \* **2:13:** Jen 2:7,21-22; 1Ko 11:8-9

14 God mab magö wasö ga u, kijaki manö piral hageia Adam niŋaga. Nibi Ip kijaki manö piral u niŋöm gi naij ga. \*

15 Pen nibi gau ni pai yag dapöm, ana udöm, Krais Jisas nip niŋ udöl gi, nibi bi gau kalip midmagö löl gi, Krais Jisas manö aij nipe hagöprö nöp göl gi, gi midleinaböl u, God kalip ud kamini yunab.

### 3

*Nibi bi Krais Jisas niŋ udpal gau kalip abad midep bi gau*

1 Manö niŋö yabiti hagnig gabin. Bi rimnap, Krais Jisas nip wög gun, nibi bi nip niŋ udpal gau kalip abad midaiun, a göm, gasi u niŋbal gau, gasi aij yabiti niŋbal. \*

2 Pen kale nibi bi Jisas niŋ udpal gau kalip abad midep bi rimnap udun, a ginabim u, bi gi aij gipal gau nöp niŋmim udmim. Nibi kale ani ap nöp udöm, bi hain aij, gasi niŋ aij göm, nan naij gagöm, nibi bi milö gau nibö hag wihai dam ram kale aip an dan udöm, nibi bi Krais Jisas niŋ udpal gau kalip hag ni aij göm, gipal bi gau nöp niŋmim udmim. \*

3 Pen bi nig wain iru niŋbal gau, bi kal yabiti jubal gau, bi manö pen pen hagpal gau, bi utpö kilno kibap mani midmagö libal gau, kalip niŋmim udagmim. Bi agamij hain riköm, mid aij göl u nöp niŋmim udmim.

---

\* 2:14: 2Ko 11:3; Gal 3:1-6      \* 3:1: Ap 20:28      \* 3:2: Dai 1:6-9

<sup>4</sup> Bî nîbi nîi pai amîlap kale gau kalîp abad mîd aij gîlô, nîi pai kale gau pen, bapi nîjô hagöp, a göm, nîjbal bî gau nîjmim udmim.

<sup>5</sup> Pen bî nîbi nîi pai nîpe ke gau abad mîd aij gagnab u, nîpe aigöl göm God nîbi bî nîpe gau kalîp abad mîd aij gînim?

<sup>6</sup> Bî Krais Jisas nîp gîsön nöp nîj udpal gau nîjmim udagmim. Bî Krais Jisas nîp gîsön nöp nîj udöp u, bî kub mîdpin, a göm, lug pakö, God nîp manö kub hagöm, hag ke gau yunîm rö löp. Kîjaki hadame nöp, yad bî kub mîdpin, a göm, God nîp arö gö, God pen nîp hag yua rö u, nîp u rö nöp gînab.

<sup>7</sup> Bî udnabim anîb u, nîbi bî Krais manö aij u nîj udagpal gau nîjöm, bî u bî aij, a göm gasî nîjbal, bî anîb rö nöp nîjmim udmim. Wasö u, nîbi bî Krais Jisas nîp nîj udagpal gau bî anîbu nîp hag julö, kîjaki hel nîp udnîm rö löp. \*

<sup>8</sup> Pen kale bî abad mîdep kalîp wög gî nîeb bî rîmnap udun, a gînabim u, nîj aij gîmim udmim. Nîbi bî gau, bî u bî aij, a göm gasî nîjbal, bî gau nöp nîjmim udmim. Kale manö nîjô nöp hagöm, manö pîral hagagöm, nîg wain iru nîjagöm, uîpö kîlno mani nan îîp gî udagöm, gîpal bî gau nöp nîjmim udmim.

<sup>9</sup> God Manö u magöñhalö manö nîjô nöp, a göm, klö gî nîj udöm, mîd aij gîpal bî gau nöp nîjmim udmim.

<sup>10</sup> Anîb u, nöd wög pro rîmnap kalîp hagpe, kale gî aij geinaböl u, hagpe, bî abadep bî gau wög gî nîeb bî mîdaiöl.

---

\* 3:7: 2Ko 8:21



11 Pen bî abadep kalîp wög gi ñeb nîbi rîmnâp udun, a gî nabim u, u rî nöp nîj aij gî mim udmim. Nîbi anîb gau u rî nöp nîbi aij nöp mî daiöl. Nîbi bî gau, nîbi u nîbi aij, a göm gasî nîj bal, nîbi anîb rî nöp nîj mim udmim. Nîbi bî rîmnâp kalîp hag juagöm, nîbi agamîj hain rîköm, ñîg wain iru ñîj agöm, manö pîral hagagöm, nan rîmnâp si udagöm, pör gasî nîj aij gi mî deinaböl, nîbi anîb rî nöp nîj mim udmim. \*

12 Pen bî abadep kalîp wög gi ñeb bî gau, nîbi kale aîj ap nöp udöm, nîbin ñî pai amîlîp kale gau kalîp abad mîd aij gî pal bî gau nöp nîj mim udmim.

13 Wög gi ñeb nîbi bî gau wög kale gi aij geinaböl u, nîbi bî Jisas nîj udpal aîj u hib aij udöm, Krais Jisas nîp nîj ud pîdöj gi mî deinaböl.

14 Yad nöp yîjîd nî nabî, a gem, nöp köp i kalî klîñ rî kabî.

15 Pen yîjîd nagnabî u, ne köp i ud nîj mön, hon God nîbi bî nîpe, nîbi bî God pör kamîj mîdöp u nîp nîj udun cöc nîpe mîdpun gau, hon aigöl gun gi aij gî nabun u, nîj nabön. Hon God nîbi bî nîpe gau, jîm ñöl ram padö klö yabîl rî mîdno me, manö nîj nîpe u ur gî nîm rî lagöp.

16 Nîj nöp, God manö nîpe hagöp u manö nîj yabîl hagöp:

Krais Jisas bî hañ romanî lö, nîbi bî nîp waiö nîj la.

God Ana, Jisas gi aij yabîl nöp göp, a ga. Ejol kumî kabö adö laî au nîp nîj la.

Nîbi bî ram mî nönî gau gau ajöm, manö aij nîpe nîbi bî gau kalîp hag ñeila.

---

\* 3:11: Dai 2:3

Nibi bi ram minönj gau nip niñ udla.  
 Nap nipe nip ud mailö aij unbö ke halö  
 kumi kabö adö lanj au ud ara. \*

## 4

*God manö aij hag ñabun, a gñaböl u pen manö  
 piral hagnaböl*

<sup>1</sup> God Ana waiö hagöm hagab, “Ñin hain nibi bi  
 rimnap Krai Jisas manö aij niñ udla u arö göm,  
 kijaki manö piral anibu niñöm, kijaki aiön pi yam  
 nipe gau manö piral hag ñibal u niñ udöm adö  
 anibu nöp hain gñaböl,” a gab.

<sup>2</sup> Nibi bi kijaki manö piral hag ñibal gau, kale  
 nagı adö u aij, nagı adö u naij, a gı gasi niñagpal.  
 Gası rimıd magö kale u, u aij, u naij, a gıböp, pen  
 gası rimıd magö kale u ain mıtanj rö lau inö böñ  
 nöp hir ga. Kale manö piral nöp hag ñibal.

<sup>3</sup> Nibi bi anıb gau manö piral hagöm hagpal, bi  
 gau nibi udagöl, nibi gau bi udagöl, a gıpal. Kale  
 hagpal, nan magö anıb gau nan ñıñeb pen nan  
 magö anıb gau nan ñıñagep ası ması göl, a gıpal.  
 Pen God nipe nan magö gı löm, nibi bi yıp niñ  
 udöm manö niñö yad niñbal gau, kale nan magö  
 gau magöñhalö aij, a göm, ñıñnaböl, a göm, gı la.  
 \*

<sup>4</sup> God nan gı la gau magöñhalö aij u nöp gı la.  
 God nan magöñhalö aij gı la mıdöp gau me, hon  
 nibi bi nan ap ası ması gagnabun. Nan aij gı la  
 mıdöp gau, magöñhalö aij, a gun, ud ñıñnabun.

\* **3:16:** Jon 1:14; 2Pi 3:3; 1Jn 2:18

\* **4:3:** Jen 9:3; Ro 14:6; 1Ko

10:30-31

<sup>5</sup> Nihön ginig: God nîp sabe gun, aij a göp, a geinabun u, God manö nîpe hagöp rö, nan magö anîb gau magöñhalö ke kamîñ aij rö nöp mîdnab.

*Nîbi bî gau kalîp hag ñî aij gîmön*

<sup>6</sup> Manö hagabin i, nañîñ namam rîmnap gau kalîp hag ñî aij geinabön u, ne Kraîs Jîsas wög gî ñeb bî aij mîdeinabön. Ne nöd ñî pro mîdmön, Kraîs Jîsas manö aij nîpe nöp hag ñîla u nîñ aij gîmön, hagöp rö nöp hain gîmön, gî dammön, uri u rö nöp manö aij u nîñmön hain gabön.

<sup>7</sup> Pen aiud yîharîñ gau hag amîl apîl gîpal gau nîñagmön. Ne klö gîmön, God nîp aij gîñab adö u nöp gî mîdaimön. \*

<sup>8</sup> Nîbi bî rîmnap klö göm eksais gîpal gau, hañ roman kale klö gîñab. Pen ne klö gîmön, God Manö hagöp rö nöp geinabön u, klö ke udnabön. God nîp aij gîñab adö u nöp geinabön u, ram mîñöñ îl i mîdeinabön ñîñ i abe, ram mîñöñ adö lañ au mîdeinabön ñîñ u abe, mîd aij gîñabön.

<sup>9</sup> Manö hagnîg gabin anîb i, manö nîñö yabîl, a gîmön, böñ nöp nîñ udmön.

<sup>10</sup> God pör kamîñ mîdöp u nîñ udpun u me, gasî halö mîdpun. Kraîs Jîsas nîpe nîbi bî gau magöñhalö ud kamîñ yunabin, a göm, uma. Nîbi bî Kraîs Jîsas anîg ga u nîñ udeinaböl gau, God pör kamîñ mîdöp u kalîp magöñhalö böñ nöp ud kamîñ yunab. Hon gasî adö añî anîbu nöp nîñun, wög klö gî mîdpun. \*

<sup>11</sup> Manö hagabin i, ne nîbi bî gau kalîp hag ñaimön nîñöl.

---

\* 4:7: 1Di 1:4      \* 4:10: 1Di 2:3-4

<sup>12</sup> Nibi bi rimnap, nöp bi praj, a göm, manö hagnabön u niñagnaböl rö löp u, ne niñ aij gïmön. Pen ne gi aij gïmön nöp gö arö, nibi bi Krais Jisas nïp niñ udpal gau, ne manö aij hagpan rö, ne gi aij gïpan rö, ne nibi bi mïdmagö liban rö, ne Krais Jisas nïp niñ ud pïdöñ gïpan rö, ne nagi ubiñ aij adö u nöp arabön rö niñöm, kale ke u rö nöp gïnaböl. \*

<sup>13</sup> Yad ninabin u pen yïp abad mïdpan ñin i, nibi bi gau kalïp God Manö u amgö li hagöl gi, manö il u hag ñöl gi, gi mïdaimön.

<sup>14</sup> Pen nöd gau nibi bi Krais Jisas niñ udpal kalïp bi abadep bi gau, ñimagö kale ud nabïc adö ne u löm, God kalïp gasi ñö, ne hainö niñhön niñhön rö gïnabön manö u haglö, God nöp nan aij ke ña u hauß gagmön. \*

<sup>15</sup> Nan hagajin i, ne gasi adö aïñ nöp niñmön, klö yabiß gïmön. Anig geinabön u, ne Krais Jisas adan aij nïpe u klö gïmön, gi dö gi arabön u, nibi bi gau magöñhalö niñnaböl.

<sup>16</sup> Ne niñ aij gïmön, God Manö hagöp rö nöp göl gi mïdaimön. Niñ aij gïmön, God Manö hagöp rö nöp gasi niñöl gi mïdaimön. Anig göl klö gi dam dam gi mïdeinabön u, ne ke abe, nibi bi manö ne niñnaböl gau abe, kalïp ud kamïñ yunabön.

## 5

*Krais nibi bi nïpe gau kalïp abad mïd aij gïmön*

<sup>1</sup> Bi nap bi rimnap kalïp hag gagmön; nap ne ke hag ñi aij gïpan rö u, kalïp u rö nöp hag ñimön.

\* 4:12: Dai 2:15      \* 4:14: 2Di 1:6

Bi praj gau, namam ne ke gi aij gipan rö u, kalip u rö nöp gimön.

<sup>2</sup> Nibi majö gau, name bi ne ke gi aij gipan rö u, kalip u rö nöp gimön. Nibi praj gau, nañin ne ke gi aij gipan rö u, kalip u rö nöp gimön. Ne gasi aij adö u nöp niñmön, gasi naij rimnap niñagmön.

### *Nibi yadu*

<sup>3</sup> Nibi yadu ñi pai kale midagöp gau kalip abad mid aij gimön.

<sup>4</sup> Pen nibi yadu ñi pai kale rimnap midaiöl, kalip hagaimön, Krais Jisas nip niñ udpal rö, nipsis nime bi nöd kalip nan magö ñimidal rö, uri kalip pen nan magö ñöm abad aij göl. Anig geinaböl u me, God nip aij ginab.

<sup>5</sup> Nibi yadu ke halö yabiñ midöp u, nipe God aini yip abad mideinab, a göm, sidö an sib an yan God nip sabe göl gi nöp midöp.

<sup>6</sup> Pen nibi yadu miñ miñ gi ajpal gau, kamiñ midpun a göm niñbal u pen umeb rö midpal.

<sup>7</sup> Manö hagabin anibi, nibi bi gau kalip hag ñi aij gimön niñöm nibi yadu abe ñi pai bi kale gau abe manö anibi niñöm hain gilö, kalip manö ap midagnab.

<sup>8</sup> Pen nibi bi an, nibi bi nipe ke yabiñ gau, nipsis nime bi nipe ke gau, ud aij göm nan niñeb ñöm gagnab u, nipe Krais manö aij nipe u arö göm anig ginab. Nibi bi Krais nip niñ udagpal gau, naij yabiñ göp anibu rö gagpal.

<sup>9</sup> Pen nibi yadu rimnap hagöm, “Hib hon u nibi yadu gau aip kali klin rikmim hanip abe nan niñeb nan gau ñimim,” a gaiöl, niñ aij gimim hib kale udmim. Nibi mitep mi unbö ñin juöl mihau

niganj (60) ina, bɪ aɲɪ ap nöp udö uma, nɪbi yadu gau nöp udmim.

<sup>10</sup> Nɪbi yadu nɪbi bɪ rɪmnap nɪɲlō aij gɪnab nɪbi yadu u nöp udmim. Nɪbi nagɪ aij adö u nöp göm, ɲɪ pai pro abad mɪd aij göm rɪmɪd ukō mɪd aij gɪpal gau, nɪbi bɪ gau nɪbö aulö ud aij göm nan magö ɲöm, nɪbi bɪ Krai nɪp nɪɲ udpal gau kalɪp wög rɪmnap gɪ ɲöm, nɪbi bɪ uɬham mɪdöm gasɪ mɪlō lɪ mɪdpal gau kalɪp ud aij göp, nɪbi yadu u nöp udmim.

<sup>11</sup> Nɪbi yadu mɪlep lagpal rɪmnap, hib kale udagmim. Krai nɪp cɪg gɪnabun a gɪnaböl u pen mɪd damöm, mɪdmagö kale pɪɬu gö, bɪ hain nɪbö udun nɪp cɪg gun, a göm, Krai nɪp arö göm bɪ hain nɪbö udnaböl.

<sup>12</sup> Manö kale ke nöd hagla u rɪb junaböl u, God nɪɲö naij gö, manö mɪdeinab.

<sup>13</sup> Pen nɪbi yadu mɪlep lagpal gau, wög yabɪ gagöm, yɪharɪɲ ram ram gɪ ajöl göm, nɪbi bɪ rɪmnap hag juöl gɪ, manö piral hagagep gau hagöl gɪ, anɪg gɪpal anɪg gɪpal, a göl gɪ, gɪ mɪdeinaböl.  
\*

<sup>14</sup> Nɪbi yadu kale bɪ hain nɪbö udöm, ɲɪ pai rɪköm, ram kale ke wög göm, mɪd aij gɪnaböl u aij. Mɪd aij gɪnaböl u, nɪbi bɪ God nɪp mulu lugö nɪɲbəl gau, hanɪp hag juöl rö lagnab. \*

<sup>15</sup> Pen nɪbi yadu rɪmnap Krai Jisas nɪp arö göm hadö Seden nɪp hain gɪpal.

<sup>16</sup> Manö ap, nɪbi Krai Jisas nɪp nɪɲ udpal gau, nɪbi yadu yam kale ke ap mɪdainɪm, kale ke abad mɪdaiöl. Anɪg gɪlō me, nɪbi bɪ Krai nɪp nɪɲ udpal

\* 5:13: 2De 3:11      \* 5:14: 1Ko 7:9

gau jīm ñöl, n̄bi yadu ke halö yabił m̄dpal gau nöp abad m̄deinaböl. Wasö u, n̄bi yadu iru m̄dlö, ułham yabił abad m̄deinaböl.

*N̄bi b̄ Krai n̄j udpal gau kal̄p b̄ abad m̄dep b̄ gau*

<sup>17</sup> B̄i kale n̄bi b̄ Krai Jisas n̄j udpal gau kal̄p abad m̄d aij ḡpal gau, n̄bi b̄ Krai n̄j udpal gau, b̄ an̄b gau rō kal̄p ud aij gōm pe aij ñöl. B̄i k̄lō gōm Krai manō aij u hag ñ̄i ajaböl gau abe, b̄i k̄lō gōm Krai manō aij u n̄bi b̄i n̄pe kal̄p hag ñaböl gau abe, b̄i an̄b gau rō kal̄p ud aij gōm pe aij ñöl.

<sup>18</sup> God Manō kal̄i k̄l̄ñ r̄ikōm hagla, “Nan wid magō abhib jaklō, magō gau ke lōm, cōg gau ke lōm gaŋ, a ḡmim, kaj kau paŋ̄d dammim, wid magō r̄imnap ñ̄iñaböl, a ḡmim, meg magō kale naḡi l̄i r̄ib̄ik gagmim; wōg ḡpal rō u, r̄imnap ñ̄iñig ñ̄iñöl,” a ḡila. Pen manō ap hagla, “B̄i wōg ḡpal gau, pe ñeb,” a ḡila. \*

<sup>19</sup> B̄i añ̄i ap nöp apōm hagnab, “N̄bi b̄ Krai n̄j udpal kal̄p b̄i abad m̄dep b̄i u, an̄ig gōl an̄ig gōl ḡi naij göp,” a gain̄im u, n̄iñagmōn. N̄bi b̄i m̄thōp aka n̄bi b̄i m̄thau n̄igaŋ rō n̄iñōm, apōm hagaiöl u, n̄iñō hagnab rō lōp, a ḡmōn, n̄iñmōn. \*

<sup>20</sup> N̄bi b̄ Krai n̄j udpal kal̄p b̄i abad m̄dep b̄i u, nan si nan naij göp u arō gagnab u, Krai n̄bi b̄i am magum ḡinaböl ñ̄in u, magōñhalö n̄iñm̄dlö n̄iñöl ḡi, n̄p hag ḡmōn. An̄ig geinabōn u, n̄bi b̄i r̄imnap n̄iñōm, ana udōm, hainō an̄ig gagnaböl. \*

---

\* 5:18: 1Ko 9:9; Mad 10:10      \* 5:19: 2Ko 13:1      \* 5:20: Ep 5:11

21 Bî yad gau gi naij gagpal, bî kale gau nöp gi naij gîpal, a gîmön, gasî u niŋagmön. Manö it mîdainîm u, niŋ aij gîmön nöp, hagmön. Nöp manö anîbi yiŋariŋ hagagabin; God, Krais Jisas, ejol nîpe hag la gau niŋmîdlö niŋöl gi hagabin.

22 Pen Jisas nîbi bî kalîp abadep bî gau, yiŋîd ñîmagö ne nabîc kalîp adö u lîmön, wög anîbu hag lagmön. Nîbi bî rîmnap nan si nan naij gaiöl u, ne aip gagmön. Ne bî asîŋ mîdagöp rö nöp mîdaimön.

23 Pen nöp nan pör pör göm, yuö hauub u, ne uri ñîg nöp niŋagmön, ñîg wain pro pro rîmnap halö ñîŋmön.

24 Nîbi bî nan si nan naij gîpal u, rîmnap waiö gîlö, yiŋîd nöp niŋun manö hag gîpun. Pen nîbi bî rîmnap nan si naij agamîj pi göl gîlö, yiŋîd niŋagnabun. Hainö niŋnabun. Wasö u, God manö kub hagnab ñîn u nöp waiö lînab.

25 Pen anîb unbö rö nöp, nîbi bî kale nîbi bî rîmnap kalîp gi aij geinaböl u, rîmnap waiö mîdö, yiŋîd nöp niŋnabun. Pen yiŋîd niŋagnabun u, pi göl mîdainîm rö lagöp.

## 6

### *Nîbi bî nagî wög gep gau*

1 Krais nîbi bî nîpe rîmnap kale nagî wög gep nîbi bî mîdpal gau, bî kub kalîp rau daula gau ud aij göl. Anîg geinaböl, nîbi bî rîmnap niŋöm, God nîp hag juöm, Krais Jisas manö aij hag ñîbun u hag juöm, gagnaböl. \*

---

\* 6:1: Ep 6:5



<sup>2</sup> Pen nîbi bî Krais nîp nîŋ uɗpal gau, bî Krais nîp nîŋ uɗpal rîmnap kalîp nagî wög gi ñöl gi, gasî naij nîŋöm, Krais nîbi bî mam hon ke gau nîhön giŋig kalîp nagî wög gabun, a göm, hagagöl. Mam aij hon Krais nîp nîŋ uɗpal gau kalîp wög gi ñabun, a göm, wög kalîp u gi aij yabił göl. Manö kalî kîñ rîkabin i nîbi bî gau kalîp hag ñî aij gö nîŋöl. \*

*Nan iru udun, a göm, gasî u nîŋbal*

<sup>3</sup> Nîbi bî rîmnap, Bî Kub hon Jisas Krais nîpe manö aij haga u abe, manö aij nîpe pör hag ñîbun u abe arö göm, manö ke rîmnap hag ñînaböl gau, \*

<sup>4</sup> hon nöp nîbi bî kub mîɗpun, a göm, hauł alöm gasî mîɗagö, anig giɗpal. Anîb u, nîbi bî rîmnap kalîp gasî naij nîŋöm, manö magö adö u nöp pen pen hag amîl apîl göm, nîbi bî rîmnap nîŋlö mulu lugö, kal juöm, manö naij hagöm, gasî naij nîŋbal.

<sup>5</sup> Kale Jisas manö nîŋö nîpe u arö göm, God adan arnabun ułpö kîño mani nan gau uɗnabun, a göm, gasî naij nöp nîŋöm, pör pör nöp manö pen pen hagpal. \*

<sup>6</sup> Pen hon Krais Jisas nîŋ udun, nan hon hadö mîɗöp u ñîñî lînabun u, hon nan aij yabił ap udun, mîɗ aij yabił giɗnabun. \*

<sup>7</sup> Ami bî hanîp yag daula ñîñ u, nan rîmnap halö udun dauagno. Pen umnabun ñîñ u, u rö nöp nan rîmnap halö udun aragnabun. \*

---

\* **6:2:** Plm 16      \* **6:3:** Gal 1:6-9      \* **6:5:** 2Di 3:8; 4:4; Dai 1:14

\* **6:6:** 1Di 4:8; Plp 4:11-12; Hib 13:5      \* **6:7:** Job 1:21

<sup>8</sup> An+bi u, nan ñiñeb r+mnap, wal+ij hon r+mnap m+dain+im, nan hon rö pro me u, a gun.

<sup>9</sup> Pen n+bi b+ nan iru udun a göm gas+ n+ñbal gau, hau+ alö, gas+ añ+ an+bu kal+p t+p g+ ud arö, wal nan ñiñ+nig aulö, hel udö, ad+ij ilön kub udpal u rö kal+p g+nab. Kal+p böñ nöp naj g+nab.

<sup>10</sup> N+bi b+ u t+pö k+no k+ibap mani nan gau m+dmagö l+bal gau, nan si nan naj adö ke ke iru nöp g+pal. R+mnap gas+ an+bu n+ñöm, God n+p gas+ u arö göm, m+id aij gagöm, kal+p ke mög naj yab+ göp. \*

*God nan ñ+magö adö nöp l+ ña u, ud aij g+mön*

<sup>11</sup> Dimodi. Ne God b+ n+pe m+dpn u me, nan naj nan piral hagaj+n i magöñhalö hil g+mön, g+ aij g+mön, God hagöp rö nöp g+mön, Krais Jisas n+ñ udmön, n+bi b+ gau m+dmagö l+mön, klö g+mön g+ dammön, b+ agam+ij hain r+kmön, g+ m+dmön. \*

<sup>12</sup> Ne Jisas n+ñ udpan rö, ñ+n r+mnap m+ñör auö, u+ham m+ideinabön, pen ne klö g+mön, Krais manö aij u hain g+mön. N+bi b+ iru n+ñm+dlö n+ñöl g+, yad Krais Jisas n+p n+ñ udpin, a g+na ñ+n an+bu, n+pe pör m+dep magö u nöp ñöb. Pör m+dep magö an+bu ud p+idöñ g+mön. \*

<sup>13</sup> God nan gau magöñhalö kam+ij magö ñöb u abe, Krais Jisas Podias Pailod n+p manö kabö göl haga u abe, kale n+ñ m+dlö n+ñöl g+, nöp klö gem hagabin, \*

<sup>14</sup> manö nöp hagabin i magöñhalö n+ñ aij g+mön, hain g+mön, g+ aij g+mön gö arö, B+ Kub

\* 6:10: Ep 5:5    \* 6:11: 2Di 2:22    \* 6:12: 1Ko 9:25-26; 2Di 4:7

\* 6:13: Jon 18:36-37

hon Jisas Kraiss ado gi aunab. Ne anig geinabön, nibi bi rimnap niñöm nöp hag juöl rö lagnab.

<sup>15</sup> Jisas ado gi aunab ñin anibu, God nipe ke hag la. Ñin hag la ñin anibu nöp Jisas nipe kauyan ado gi aunab. God Bi aij ke yabił. Nipe añi nöp nan gau magöñhalö abad midöp. Nipe kin gau magöñhalö Kin kale midöp. Nipe bi kub gau magöñhalö Bi Kub kale midöp. \*

<sup>16</sup> Pen nipe añi nöp umnim rö lagöp; pör yabił nöp mideinab. Mailö aij nipe u ke yabił midöp. Nibi bi rimnap nip amgö niñagpal yabił; nip amgö magö niñeb rö lagöp. Nibi bi ap nipe midöp söl au aröl rö lagöp. Nipe God Bi kłö yabił unbö ke u, nibi bi magöñhalö niñöm, hib nipe u pör pör nöp haglö adö aran. Anib unbö rö aij.

<sup>17</sup> Nibi bi utpö kılno kibap mani nan iru midöp gau kalip hagaimön, hon nöp nibi bi ke yabił midpun, a göm, nan yıñid hir ginab gau gasi niñagöl; God hanip nibi bi abad midöm, mid aij ginaböl, a göm, nan aij aij iru nöp hanip pör ñab u nöp niñ udöm, gasi halö midaiöl. \*

<sup>18</sup> Anib u, kalip hagaimön, nan iru midöp rö, nibi bi gau ud aij göm, kalip mög niñöm, nan kale rimnap kalip hałöwałö ñöl. Kale nibi bi rimnap kalip gi aij göm, gi ud arlö ud arlö, kalip iru gagnim.

<sup>19</sup> Anib unbö rö geinaböl u, kale nan aij yabił kale ap mideinab God ram minöñ nipe kumi kabö adö lan au, niñöm kale amöm kamıñ pör midep magö u böñ nöp udöm, pör nöp pör nöp kamıñ

---

\* 6:15: Rep 17:14      \* 6:17: Luk 12:20

mıdeınaböl. Kamıñ mıdep anıbu, kamıñ nıñö yabıl. \*

<sup>20</sup> Dimodi. God nan ñımagö adö nöp ñı la u, ud aij gımön. God nıp gası nıñagöm manö pıral manö yıharıñ pör pör hag amıl apıl gıpal gau abe, manö hauı alö pen pen hagaböl gau abe, udagmön.

<sup>21</sup> Nıbi bı rımnap, manö pıral kale anıbu udöm, uri God Manö kabö rö nıñbun, a göm, ke padö u aramöm, Jısas manö aij nıpe nıñ udla u böñ nöp arö gıpal.

God nöp mög nıñöm, abad mıdainım. \*

---

\* 6:19: Mad 6:20      \* 6:21: 1Di 1:6; 2Di 2:18

**Manö Kamɨŋ**  
**The New Testament in the Kobon Language of Papua**  
**New Guinea**  
**Nupela Testamen long tokples Kobon long Niugini**

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kobon

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

3850151d-322e-5e07-a069-b89a616a091d